

Білий Котик¹

¹ Перша публікація — 1893 рік у часописі «Нешнл ревью».

У будь-якому збірнику оповідань Кіплінга (з тих, що він сам укладав) рівно посередині книжки був найважливіший для автора твір — не найцікавіший, не найвідоміший і навіть не найвправніший, а той, який максимально прозоро передає головне послання-ідею збірника. У першій «Книзі Джунглів» таким оповіданням є «Білий Котик».

*З серцем тяжким від людей я тікаю,
З серцем легким я джунглі вітаю.*

*Падають сльози з очей моїх,
А на вустах не вищує сміх!*

*Дві в моїм серці, друзі, природи,
Та під ногами — тигрова шкура.*

*Знайте ж усі, братове кохані, —
Знайте, що вбив я нині Шер-Хана!*

*З серцем тяжким я нині співаю:
Нащо сумую — досі не знаю.*

Брати Мауглі¹

¹ Перша публікація — 1894 рік у часописі «Сент-Ніколас».

*Вертає додому шуліка Чіль,
Що Манґа зустрів, кажана,
Поснули до ранку люди в хатах,
Настала пора нічна.*

*То нашої величі й сили пора,
Воля пазурам та зубам:
Усім, хто шанує Джунґлів Закон, —
Полювання доброго вам!*

Нічна пісня джунґлів

Була сьома година спекотного вечора в горах Сіоні¹, коли Батько-Вовк проснувся після денного спочинку, почувся, позіхнув — і повитягав, одну за одною, зацімілі лапи, щоб геть прогнати сон. Мати-Вовчиця дрімала,

¹ Сіоні розташований в центральному індійському штаті Мадх'я-Прадеш. Клімат у тих краях більш сухий за мусонний, це тропічний клімат савани із чітко вираженими засушливими і дощовими періодами. Джунґлі, які описує Кіплінґ, певно, є лісом на підвищенні Читторгарха. За оригінальними рукописами ми знаємо, що спочатку місцем дії були гори Араваллі в Раджастхані на північному заході Індії. На відміну від Раджастхані, у Сіоні Кіплінґ ніколи не бував, йому важило написати про місцевість зі слів інших мандрівників, він же переказував чужі історії і волів у тому бути послідовним. Для того користувався довідником-мемуарами «Сіоні, або Табірне життя на перевалах Сатпура» Р. А. Стерндейла. Співзвуччя Сіоні із Сіоном змушує припускати, що тут Кіплінґ свідомо подає біблійну алюзію: на горі Сіон зберігається Ковчег Завіту, Закон, власне кажучи.

*Цить, мій маленький! Нічка над нами,
Світяться в морі іскринки малі.*

*Місяць у небі, над бурунами,
Наче шукає нас на землі.*

*Спи, мій маленький, на хвилях ласкавих,
Пісеньку тиху прибіій плюскопить.*

*Ні лютій акулі, ні бурі зухвалій
Тебе від солодкого сну не збудить!*

Котикова колискова

Сталося це все кілька років тому в місцині, що зветься Ново-Східний чи Північно-Східний мис, на острові Святого Павла, далеко-далеко в Беринговім морі¹.

Лімершин — зимовий корольок — розповів мені цю історію, коли вітер прибив його до снастей пароплава, що йшов до Японії; я заніс пташку до своєї каюти, зігрів і зо два дні годував — аж поки Лімершин знову набрався сил, щоб повернутись на острів Святого Павла. Диво-

¹ Ідеться про групу островів у Беринговому морі — островів Прибилова, серед яких і острів Святого Павла. На час подій оповідання вони належали Російській імперії.

вижна пташина цей Лімершин, але правду казати він таки вміє.

Ніхто не відвідує Ново-Східний мис інакше, як у справах, а єдине товариство, що має там свої справи, — то морські котики. Влітку вони сотнями й сотнями тисяч пливуть до його берегів із холодного похмурого моря: адже Ново-Східний мис — найзатишніше місце для котиків з усього світу.

Старий Сікач пречудово це знав, тому він щовесни, де тільки був, звідусюди мчав до Ново-Східного мису, наче торпедний катер, і місяць поспіль бився зі своїми товаришами за найкраще місце на скелях, якомога ближче до моря.

Сікач мав уже п'ятнадцять років¹: то був великий сірий звір із кошлатою гривою на плечах і довгими вишкіреними хижими іклами. Піднімаючись на передніх лапах, він сягав заввишки більш ніж чотирьох футів, а якби хтось насмівся зважити його, він потяг би мало не сімсот фунтів². Усе його тіло вкривали шрами від колишніх диких сутичок, але він завжди був готовий до нового бою. Схиливши голову набік, ніби боячись поглянути в очі ворогові, Сікач кидався на нього як блискавка; коли його здорові ікла впивалися в шию іншому котикові, той мав, звичайно, силу, щоб вирватись, та Сікач нізащо

¹ Котики живуть близько 30 років. Утім, Кіплінг дещо перебільшив моногамію котиків, змусивши Сікача і Матку до довічного шлюбу. Котики практикують сезонну полігамію.

² 1 фунт дорівнює приблизно 0,45 кг, отже, Сікач завважки щонайменше 315 кг.